

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3101/2020
16.12.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић, Јелице Бојанић Керкез, Зоране Делибашић и Весне Поповић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Јанићијевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, Војска Србије, коју заступа Војно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде материјалне штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Зајечару Гж 479/19 од 13.11.2019. године, у седници већа одржаној дана 16.12.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Зајечару Гж 479/19 од 13.11.2019. године, као изузетно дозвољеној.

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, па се укида пресуда Вишег суда у Зајечару Гж 479/19 од 13.11.2019. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби тужене.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 5081/17 од 17.10.2017. године, усвојен је тужбени захтев, па је обавезана тужена да тужиоцу, на име накнаде материјалне штете, исплати износ од 1.020 евра, са законском затезном каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање, увећане за 8% поена, почев од 31.07.2011. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате и обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 112.140,00 динара.

Пресудом Вишег суда у Зајечару Гж 479/19 од 13.11.2019. године, првостепена пресуда је преиначена, тако што је тужбени захтев одбијен, као неоснован и обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 19.500,00 динара и да трошкове жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и

погрешене примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној примени члана 404. Закона о парничном поступку.

Одлучујући о дозвољености ревизије, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013- УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020, у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је оценио да је ревизија дозвољена, имајући у виду ревизијске наводе да је погрешном применом материјалног права одлучено о тужбеном захтеву супротно важећој судској пракси у истој или битно сличној чињенично-правној ситуацији.

Због тога је на основу члана 404. ЗПП одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је добио прекоманду из ... те је почев од 05.10.2010. године био запослен у Војној пошти Био је смештен у војном хотелу „ББ“, у саставу војне поште .., где је добио пропусницу за улаз у круг касарне сопственим аутомобилом. Пропусница се односила и на могућност паркирања тужиоачевог аутомобила.

Тужилац је 20.07.2017. године своје приватно возило прописно паркирао испред хотела, на паркингу за станаре хотела. Поред се налазило дрво дивљег кестена. Тог дана дошло је до краткотрјаног невремена у виду јаког ветра, кише и града. Крошња дрвета дивљег кестена је пала на тужиоачев аутомобил и проузроковала материјалну штету на возилу.

Из налаза и мишљења судског вештака за област шумарства утврђено је да стабло дивљег кестена у тренутку настанка штетног догађаја није било труло (болесно), а да је узрок настанка штетног догађаја необрезана (непосечена) крошња дрвета.

Из налаза и мишљења судског вештака машинске струке утврђено је да висина штете на тужиоачевом возилу износи 1.179 евра. Тужилац је поправку возила, са превозом од ... до ..., платио 1.020. евра, који износ потражује тужбом, за каматом од 31.07.2011. године, односно од првог наредног дана од дана када је возио поправио до исплате.

На овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је применом материјалног права из чланова 154, 155, 173, 174, 177, 185, 186. и 189. Закона о облигационим односима, оценио да је тужбени захтев основан. Имајући у виду да је према вештачењу судског вештака за област шумарства узрок настанка штете необрезана (непосечена) крошња стабла дивљег кестена, да тужена није предузела све потребне мере да се искључи или умањи могућност наступања штетног догађаја, а да са друге стране тужена није доказала да штета потиче од неког другог узрока који се није могао предвидети, избећи или отклонити, тужена је, као власник опасне ствари, на

којој је обавеза одржавања зеленила у кругу касарне, у обавези да тужиоцу накнади претрпљену штету.

По оцени другостепеног суда, први у низу узрока који је условио пад крошње дрвета и проузроковање штете тужиоцу је невреме, јак ветар, киша и град тј. виша сила као узрок који се налазио ван ствари, а чије дејство на крошњу предметног стабла дивљег кестена се није могло предвидети, избећи нити оклонити. Невреме је условило пад крошње дрвета и настанак материјалне штете на аутомобилу тужиоца, по чему другостепени суд налази да у описаној ситуацији крошња дрвета није пала због непредузимања мера одржавања дрвета, како је то закључио првостепени суд, већ је крошња дрвета пала под дејством невремена које је у овом случају био главни узрок настанка штете. Због тога је тужена у смислу члана 177. ЗОО ослобођена одговорности за насталу штету.

Основано се наводима ревизије тужиоца оспорава правилна примена материјалног права од стране другостепеног суда.

Према општем правилу о претпостављеној узрочности садржаном у одредби члана 173. ЗОО, штета настала у вези са опасном ствари сматра се да потиче од те ствари, изузев ако се докаже да она није била узрок штете. У смислу члана 174. ЗОО одговорност за штету од опасне ствари је у систему објективне одговорности, што подразумева да се претпоставља одговорност имаоца, односно власника такве ствари. Он се може ослободити одговорности за такву штету сходно одредби чл. 177 ст. 1 ЗОО, само ако докаже да је штета настала од узрока који се налази ван ствари и чије се дејство није могло предвидети, избећи и отклонити.

У конкретном случају на тужиоцу је терет доказивања да је претрпео штету од дрвета које се налазило у кругу касарне тужене, а што у конкретном случају није спорно. Одговорност тужене, као власника дрвета и лица које је дужно да одржава зеленило у кругу касарне, се претпоставља, па је на туженој страни терет доказивања постојања околности које искључују ту одговорност.

Како из изведених доказа у поступку, пре свега налаза и мишљења судског вештака из области шумарства, произлази да је узрок настанка штетног догађаја необрезана (непосечена) крошња стабла дивљег кестена, не може се прихватити као правилан закључак другостепеног суда да је узрок настанка штете невреме тј. виша сила, услед које је дошло до пада крошње дрвета и проузроковања штете тужиоцу, а која се није могла предвидети ни избећи ни отклонити. Према налазу вештака конкретно стабло, будући да се налази усамљено од околних стабала и на брисаном простору, је више него остала стабла било подложно да се услед јаког невремена поломи, због чега је, према мишљењу вештака, крошња тог дрвета морала превентивно да се обреже како би се избегао било какав штетни догађај.

Закључак другостепеног суда, да је виша сила тј. невреме било узрок настанка штете, би се могао прихватити као правилан за случај да је тужена, у циљу утврђивања чињеница које искључују њену одговорност за штету, доказала да би до пада дрвета и настанка штете услед невремена дошло и за случај да је претходно предузела све неопходне превентивне мере одржавања зеленила односно обрезивања крошње конкретног дрвета кестена, што из изведених доказа у поступку не произлази.

Како су недостаци на које је указано условљени погрешном применом материјалног права од стране другостепеног суда, одлука другостепеног суда је применом члана 416. став 2. ЗПП морала бити укинута.

У поновном поступку другостепени суд ће имајући у виду примедбе изнете у овом решењу као и да је у парници првостепена пресуда већ једанпут била укинута, поново оценити све околности које су од значаја за правилну примену материјалног права, по потреби отворити главну расправу и употпунити чињенично стање, и о жалби тужене донети нову и закониту одлуку.

**Председник већа - судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић